

de complete

Materia Medica

van Boericke
en Phatak

aangevuld met gegevens van Clarke

samengesteld en vertaald door
Frans Vermeulen

© 2009 Emryss bv Publishers
Haarlem, Nederland
mail: info@emryss.eu

Vijfde druk

Eerder uitgegeven door Uitgeverij Elmar B.V., Rijswijk

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

De Materia Medica van Boericke en Phatak is een uitgave van
/ Frans Vermeulen.- Haarlem Emryss bv publishers

Vertaling en samenstelling: Frans Vermeulen
Redactie: Rob Brik

ISBN/EAN 978-90-76189-24-6

NUR. 873

Access code: Homeopathie, Natuurgeneeswijze,

INHOUD

Voorwoord	7
Inleiding	9
Opzet en verantwoording	11
Indeling	11
Rubrieken	12
Codes	14
Samenvatting	16
Besluit	17
Overzicht van geneesmiddelen die niet afzonderlijk staan beschreven	19
Index bruikbare geneesmiddelen bij operaties	32
DE MATERIA MEDICA VAN A-Z	40
Voetnoten	993

Voorwoord

De homoeopathie bestaat anno 2005 ongeveer tweehonderd jaar. Inmiddels heeft zij zich de naam klassieke homoeopathie moeten aanmeten om zich te onderscheiden van de resultaten van diverse pogingen om de homoeopathie te vereenvoudigen. Elke homoeopaat begrijpt waarom deze pogingen zijn ondernomen. Homoeopathie is een moeilijk vak.

Naast de hoge moeilijkheidsgraad van de filosofie en theorie van deze geneeskunst, is er nog de extra handicap van de beperktheid van haar praktische hulpmiddelen: het repertorium en de materia medica. Hoewel bewondering er terecht moet worden opgebracht voor de prestatie van het tot stand brengen van het huidige niveau van repertoria en materia medica, toch valt er nog veel te verbeteren. De homoeopathie heeft in haar bestaan aan zoveel weerstanden van buitenaf het hoofd moeten bieden, dat er blijkbaar weinig energie is overgebleven om eensgezind te werken aan de verbetering van de repertoria en de materia medica, alsmede aan het uitvoeren van bijvoorbeeld uitgebreide moderne geneesmiddelproeven.

Wat ontbreekt er dan aan de materia medica der homoeopathie?

Zonder een beeld te schetsen van de “ideale materia medica” kunnen enige praktische voorwaarden geformuleerd worden.

Een goede materia medica, geschikt voor dagelijks gebruik in de praktijk doch niet als uitgebreid naslagwerk zoals de tiendelige materia medica van Hering, moet uiteraard direct gebaseerd zijn op de toegestane bronnen, geneesmiddeltesten, vergiftigingsgevallen en klinische praktijkervaring, maar bovenal dient bruikbare informatie met de grootste omzichtigheid gescheiden te worden van minder nuttige informatie teneinde zoveel mogelijk een van de grote nadelen van de homoeopathische materia medica weg te nemen: haar grote en daardoor dikwijls onoverzichtelijke hoeveelheid symptomen.

Een goede materia medica moet bestaan uit de hardst mogelijke bewijzen en geteste symptomen. Waar mogelijk moet zij voorzien in een inleiding tot het betreffende geneesmiddel, vervolgens ruim aandacht besteden aan het mentaal-emotionele beeld, de voedingspatronen, de keynotes e.d., en ten slotte de grote hoop van lichamelijke symptomen terugbrengen tot het voor de herkenning van het geneesmiddel noodzakelijke en onmisbare.

Momenteel is een drietal materia medica's veelvuldig in gebruik: de “Materia Medica of Homoeopathic Medicines” van Phatak, de “Homoeopathic Materia Medica with

Repertory” van Boericke en de driedelige “Dictionary of Practical Materia Medica” van Clarke.

Een jaar geleden kwam een klassiek homoeopaat op het idee om uit deze drie reeds verwante boeken één materia medica samen te stellen. Zulk een werk kan en mag alleen gedaan worden door een homoeopaat die gedurende vele jaren zijn sporen in de drukke praktijk van alledag verdiend heeft. Een voorwaarde waaraan de vertaler en samensteller van deze materia medica, Frans Vermeulen, ruimschoots voldoet. Daarnaast heeft hij getoond een bekwaam en nauwkeurig vertaler te zijn. De Nederlandse homoeopathie dankt aan hem het leeuwedeel van het vertaalde werk van de grote homoeopaten. Daar komt nog bij dat Frans Vermeulen op didactisch gebied jarenlange ervaring heeft opgedaan als docent aan de School voor Homoeopathie.

Als zodanig kan er van worden uitgegaan dat er daadwerkelijk een zeer gerichte materia medica is ontstaan, die vooral in het dagelijkse gebruik op de werktafel van de homoeopaat of van de student haar waarde zal bewijzen, temeer daar zij voorzien is van enige doordachte codes die het gebruik nog vergemakkelijken.

In die zin mag, sinds haar renaissance zo'n vijftien jaar geleden, van een mijlpaal in de geschiedenis van onze vaderlandse homoeopathie op het gebied der materia medica worden gesproken. Mogen er nog velen volgen!

Ab Straatman,
bestuurslid van de European Council of Classical Homoeopathy.

Inleiding

De negende editie van de *Materia Medica* van dr. William Boericke verscheen in 1927, de eerste uitgave van de *Materia Medica* of *Homoeopathic Medicines* van dr. S.R. Phatak, na lange jaren van wachten en uitstel, in 1977, op de kop af een halve eeuw later. De veranderingen op homoeopathisch gebied die zich in die vijftig jaar voltrokken, vinden in zekere zin hun weerspiegeling in deze beide werken. Daar waar Boericke zich de weergave van “de bekende en geverifieerde kenmerken van al onze geneesmiddelen” ten doel stelde, ruimde Phatak een grotere plaats in voor het mentale beeld en de generaliteiten van de diverse homoeopathische geneesmiddelen. Aan deze twee laatste aspecten wordt momenteel in de homoeopathie de meeste aandacht gegeven, vanuit het idee dat vooral op deze gebieden gezocht moet worden naar gelijksoortigheid tussen geneesmiddelbeeld en individueel ziektebeeld om tot de keuze van een effectief en diep werkend homoeopathisch geneesmiddel te komen.

Daarmee wil evenwel niet de indruk gewekt worden dat het beter geweest zou zijn om alleen Phataks *Materia Medica* in vertaling uit te brengen. Het werk van Boericke heeft een dermate grote faam dat het niet zonder meer aan de kant geschoven kan worden. Een groot deel van die faam dankt het boek aan z'n beknopte en overzichtelijke opzet, waardoor het bij uitstek geschikt is als studieboek en als naslagwerk. Louter het zorgvuldig doorlezen van de symptoombeschrijving van een bepaald geneesmiddel stelt de homoeopaat of student in de gelegenheid om zich een beeld te vormen van het betreffende medicijn, mede doordat de symptomen die meer op de voorgrond staan in cursieve druk zijn weergegeven. Door de beknopte weergave van de symptoombeelden biedt Boerickes *Materia Medica* daarnaast in de dagelijkse praktijk het voordeel van een eerste herkenning; een herkenning die nadien door het naslaan van een van de uitgebreidere *materia medica*'s tot een definitieve geneesmiddelkeuze kan leiden. Voor studiedoeleinden geven Boerickes beschrijvingen de grote lijnen van elk geneesmiddel weer (die, aangevuld met Phataks ‘fijnere trekken’, een vrij volledig beeld opleveren), voor praktische doeleinden zijn ze de opstap naar het vinden van een optimale gelijksoortigheid tussen patiënt en geneesmiddel.

In zijn inleiding tot de negende editie meldt Boericke dat het boek “het maximum aan betrouwbare gegevens in een minimum aan ruimte” bevat. Voorts heeft hij een groot aantal klinische suggesties gedaan met betrekking tot geneesmiddelen waarmee in zijn tijd nog geen geneesmiddelproeven waren gedaan, waarmee hij een ingang geeft voor toekomstige onderzoeken.

“Ik ben me er van bewust dat de meningen uiteenlopen over de raadzaamheid om bepaalde geneesmiddelen te introduceren, in het bijzonder geneesmiddelen die achterhaald lijken of die in de ogen van sommigen slechts een denkbeeldige waarde be-

zitten. Het is evenwel niet aan mij om informatie weg te laten over deze of gene substantie waarvoor uit betrouwbare bron klinische bevestiging voorhanden is.

Onze materia medica behoort alle substanties te bevatten die zijn beproefd en die met waarneembare doelmatigheid zijn aangewend. De beoordeling van de zuiverheid en betrouwbaarheid van dergelijke observaties ligt bij de individuele student/homoeopaat.”

Indachtig het axioma van Paulus, “Beproef alle dingen en behoudt het goede”, dat door dr. Constantine Hering als voorwaarde voor de opzet van een goede homoeopatische materia medica werd gezien, dient het effect van alle substanties op gezonde en zieke mensen, dieren en planten te worden onderzocht, of het nu gaat om voedingsartikelen, dranken, specerijen, geneesmiddelen of om gifstoffen.

Ook voor het gebruik van ziektenamen beroept Boericke zich op Hering. Als gevolg van het feit dat niet met alle geneesmiddelen volledige geneesmiddelproeven zijn gedaan, ontbreken hier en daar de individuele symptomelementen die de enige rechtmatige leidraad zijn voor de keuze van het genezende medicijn. Volgens Hering was het doel van de vermelding van ziektenamen niet zozeer om bepaalde geneesmiddelen aan specifieke ziektes te koppelen, alswel om de grote verscheidenheid van medicijnen aan te geven bij willekeurig welke vorm van ziekte. Op grond van een nosologisch begrip kan derhalve niet tot een geneesmiddelkeuze worden besloten. Met betrekking tot dit laatste zijn het mentale beeld, de generaliteiten, de modaliteiten, aetiologie, concomiterende symptomen, alternerende symptomen en subjectieve verschijnselen als ‘sensations as if’ (gevoel alsof) van veel groter belang. En juist hierin is door de combinatie van de gegevens van Boericke, Phatak en Clarke, die elkaar wederzijds aanvullen, goed voorzien.

Om het even of het om een beknopte materia medica gaat of om een uitgebreide, een steeds terugkerende moeilijkheid blijft de interpretatie van symptomen. Het relaas van de patiënt moet worden omgezet in symptomen en rubrieken die zijn terug te vinden in het Repertorium en vervolgens in de materia medica. Vooral Phatak heeft zich ingespannen om de “meerduidige terminologie” van Boger, op wiens boek ‘Synoptic Key’ hij zijn Materia Medica voornamelijk baseerde, te “vereenvoudigen en te verklaren”. Daarnaast verzamelde hij “talrijke bruikbare klinische en andere symptomen uit verschillende materia medica’s, waarvan Boger geen melding maakt”.

Bestudering van materia medica is moeizame en langdurige arbeid, merkt Phatak op. Een korte of gemakkelijke weg naar succes bestaat niet.

Hopelijk kan dit boek een bijdrage leveren tot de noodzakelijke beeldvorming en in de praktijk het nazoeken van symptomen van patiënten vereenvoudigen.

Opzet en verantwoording

De tekst van deze Materia Medica bestaat uit de *volledige* vertaling van de Materia Medica's van Boericke en Phatak.

Bij de rangschikking is het hoofd–voeten–schema aangehouden, voorafgegaan door een rubriek die bij Boericke direct volgt na de naam van het geneesmiddel en die bij Phatak beschreven staat als 'Generalities'. Beide rubrieken, de naamloze van Boericke en de 'Generalities' van Phatak, zijn door mij ondergebracht in de rubriek 'Karakteristieken'. Hier zijn de generaliteiten en de typerende (algemene of plaatselijke) symptomen te vinden.

Bij de indeling van de daaropvolgende rubrieken is de volgorde van het Repertorium van Kent aangehouden. Opgemerkt dient te worden dat Boericke in zijn Materia Medica nogal eens afwijkt van deze indeling, in het bijzonder bij de bespreking van kleine middelen. Waar mogelijk zijn symptomen die door hem in andere rubrieken worden geplaatst, ondergebracht in de rubrieken waar ze 'thuishoren'. Eveneens kan het voorkomen dat Boericke van bepaalde secties geen symptomen geeft, maar Phatak wel. Dit is aangegeven met de bij Phatak horende code, een stip (•).

Sommige rubrieken zijn door mij samengetrokken tot één rubriek, of elders ondergebracht.

INDELING

Repertorium van Kent:

Mind
Vertigo
Head
Eye
Vision
Ear
Hearing
Nose
Smell
Face
Mouth
Teeth
Throat
External Throat
Stomach

Complete Materia Medica:

Psyche
Vertigo
Hoofd
Ogen
Ogen
Oren
Oren
Neus
Neus
Gezicht
Mond
Mond
Keel
Keel
Maag

Abdomen	Buik
Rectum	Rectum
Stool	Rectum
Bladder	Urinewegen
Kidneys	Urinewegen
Prostate Gland	Mannelijke geslachtsorganen
Urethra	Urinewegen
Urine	Urinewegen
Genitalia Male	Mannelijke geslachtsorganen
Genitalia Female	Vrouwelijke geslachtsorganen
Larynx and trachea	Ademhalingsorganen/Borst
Respiration	Ademhalingsorganen/Borst
Cough	Ademhalingsorganen/Borst
Expectoration	Ademhalingsorganen/Borst
Chest	Ademhalingsorganen/Borst
Back	Rug
Extremities	Ledematen
Sleep	Slaap
Chill	Koorts
Fever	Koorts
Perspiration	Koorts
Skin	Huid
Generalities	Karakteristieken

Opmerkingen:

Symptomen en aandoeningen die betrekking hebben op de prostaat staan vermeld in de rubriek “Mannelijke geslachtsorganen”.

Symptomen en aandoeningen die betrekking hebben op zwangerschap, bevalling, borstvoeding, borsten e.d. zijn in de meeste gevallen terug te vinden in de rubriek “Vrouwelijke geslachtsorganen”.

Symptomen en aandoeningen die betrekking hebben op het hart hebben een aparte rubriek: “Hart”.

Symptomen en aandoeningen die betrekking hebben op het epigastrium zijn ondergebracht in de rubriek “Maag”.

Symptomen die betrekking hebben op warmteregulatie, rillerigheid, koude rillingen, transpiratie e.d. staan in de rubriek “Koorts”.

RUBRIEKEN

Elke rubriek begint met de symptomen uit Boericke. De symptomen na de • komen uit Phatak en worden door Boericke niet vermeld.

Bijvoorbeeld:

Slaap – Ondiepe slaap. Delirius bij inslapen. Slapeloosheid door uitputting; door onbeheersbare gedachtenvloed; door roken. Geeuwen. Slapeloos door nerveuze overprikkeling. • SLAPERIGHEID. Opschrikken bij inslapen. Vaste slaap. Slaperigheid bij studenten.

De eerste vijf symptomen, tot de •, zijn vertaald uit Boericke, de volgende vier, na de •, komen uit Phatak.

Daarnaast zijn op veel plaatsen symptomen uit Boericke aangevuld, uitgebreid of gecompleteerd met gegevens van Phatak.

Bijvoorbeeld:

Rectum – Diarree door *emotionele opwindig*, schrik, slecht nieuws; • naderend examen. Ontlasting pijnloos of onwillekeurig.

Boericke maakt melding van diarree door drie aanleidingen, Phatak voegt daar nog een vierde aan toe.

Waar het gaat om een aanvulling van Phatak op een door Boericke vermeld symptoom (in dit geval diarree), bevindt deze zich achter een punt-komma. Het symptoom na de afsluiting van de zin (in het voorbeeld: Ontlasting pijnloos of onwillekeurig), is opnieuw uit Boericke, tenzij direct na de punt een tweede • staat aangegeven, of meerdere symptomen tussen punt-komma's volgen. In beide gevallen betreft het dan symptomen uit Phatak. De volgende, nieuwe rubriek begint vervolgens weer met Boericke. Enzovoort.

In sommige gevallen is een aanvulling van Phatak tussen haakjes geplaatst. Dit is gedaan om zo veel mogelijk het zinsverband te handhaven.

Bijvoorbeeld:

Maag – Gevoel van leegte en zwakte in de maagkuil (• of in de darmen), of een beklemd gevoel, als van een zwaar gewicht.

Lang niet altijd geeft Boericke voor alle rubrieken symptomen. Vaak blijven rubrieken volledig onbesproken. Dergelijke rubrieken worden soms wel vermeld door Phatak. Waar hiervan sprake is, begint zo'n rubriek met een •.

Bijvoorbeeld:

Buik – • Passieve hyperemie van de lever. Krampende pijn in de galblaas. Periodiek optredende kolieken.

Deze symptomen komen dus allemaal uit Phatak, en worden *niet* vermeld door Boericke.

Modaliteiten:

Alle rubrieken van elk geneesmiddel beginnen met de tekst uit Boericke, uitgezonderd de drie laatste rubrieken:

Modaliteiten, Relaties, Oorzaken.

De modaliteiten zijn integraal overgenomen uit Phatak, en worden eventueel aangevuld met modaliteiten die *niet* in Phatak doch wel in Boericke staan. Om deze laatste aan te geven is de code Δ gebruikt.

Na de opsomming van de modaliteiten, ingedeeld onder “Slechter” en “Beter”, begint een alinea die is aangeduid met de code ∞ . De verschijnselen die zich in deze alinea bevinden, komen allemaal uit *Clarke*, en betreffen de uitwerking van de eerder genoemde modaliteiten of andere modaliteiten. Het is geen zeldzaamheid dat Clarke modaliteiten vermeldt die niet in de algemene rubriek van Phatak over de modaliteiten staan. Voor het overige kan hier worden nagegaan waarop de door Phatak (en eventueel Boericke) genoemde modaliteiten betrekking hebben.

Relaties:

De volgende rubriek, “Relaties”, is vertaald uit Clarke. Het eerste onderdeel van deze rubriek, “Vergelijk”, kan worden geraadpleegd voor de differentiële diagnose tussen het besproken geneesmiddel en andere geneesmiddelen. De overige onderdelen hebben betrekking op vervolgmiddelen, antidoten, complementen e.d.

Ook hier kunnen de gegevens aangevuld zijn met die van Boericke (Δ), Phatak (\bullet) en zo af en toe Hering ($@$). Extra aandacht in dit verband verdienen de door Boericke genoemde (en vaak beknopt toegelichte) geneesmiddelen, in het bijzonder de middelen die niet elders in dit boek afzonderlijk worden besproken. Van deze geneesmiddelen is op de volgende bladzijden een aparte lijst aangelegd, met de vermelding waar ze kunnen worden aangetroffen.

Oorzaken:

De kleine rubriek “Oorzaken” is de vertaling van de “Causations” van Clarke.

CODES

Naast codes voor de diverse auteurs zijn in de tekst codes toegepast voor een aantal in de homoeopathie belangrijke soorten symptomen:

Concomiterende symptomen, Alternerende symptomen, Aanleidingen en Uitstralingspijnen.

Concomiterende symptomen:

Vanwege hun sterk individuele karakter zijn concomiterende symptomen bij de homoeopathische analyse van grote waarde.

Onder een concomiterend symptoom (concomitant), in het boek aangegeven met een &, wordt een symptoom verstaan dat gelijktijdig met een ander symptoom optreedt.

Bijvoorbeeld:

Duizeligheid & visusstoornissen (Duizeligheid tezamen met visusstoornissen).

Donkerrode verkleuring van het gezicht & wazig zien en duizeligheid (Donkerrode verkleuring van het gezicht tezamen met wazig zien en duizeligheid).

Bij een concomiterend symptoom gaat het om *twee verschijnselen in verschillende lichaamsdelen die gelijktijdig optreden*.

Bij de plaatsing van de codes voor zulke symptomen is een heel ruime interpretatie aangehouden. Ook symptomen die feitelijk alleen een vervollediging of een logisch voortvloeisel van het eerstgenoemde symptoom zijn, zijn gecodeerd als concomiterend.

Bijvoorbeeld:

Otorroë & brandende pijn (Otorroë met brandende pijn).

Diarree & schrijnende pijn in de anus (Diarree met schrijnende pijn in de anus).

Hoewel symptomen als deze voorbeelden strikt genomen niet voldoen aan de definitie van een concomiterend symptoom is toch besloten ze als zodanig te coderen omdat daarmee bij de analyse van de gegevens van patiënten het zoeken wordt vergemakkelijkt en verschijnselen op het spoor gekomen kunnen worden die anders in het Repertorium in aparte rubrieken opgezocht hadden moeten worden. Een tweede belangrijke beweegreden voor deze aanpak is dat zo het karakter van een bepaald geneesmiddel duidelijker naar voren komt, en niet door moeizame combinatie van repertoriumrubrieken hoeft te worden afgeleid.

Alternerende symptomen:

Vooraf vanwege het individuele karakter ervan zijn alternerende symptomen minstens zo belangrijk als concomiterende symptomen.

Een alternerend symptoom is de *afwisseling* van twee verschijnselen, in de tekst gecodeerd met #.

Bijvoorbeeld:

Lachen # huilen (Lachen afgewisseld met huilen).

Hoofdpijn # rugpijn (Hoofdpijn afgewisseld met rugpijn).

Rood en bleek worden van het gezicht (Afwisselend rood en bleek worden van het gezicht).

Aanleidingen:

Naast een aparte rubriek aan het slot van het geneesmiddelbeeld (de Causations uit

Clarke) zijn waar mogelijk ook in de tekst de oorzaken c.q. aanleidingen tot het ontstaan van een bepaald symptoom aangegeven. Evenals de aparte rubriek zijn deze in de meeste gevallen overgenomen uit Clarke. Het verschil met deze rubriek is dat de onder “Oorzaken” genoemde omstandigheden doorgaans uitmonden in klachten met een meer permanent karakter, terwijl de met de code = aangeduide aanleidingen kortstondiger gevolgen hebben en alleen aanhouden zo lang de aanleiding duurt.

Bijvoorbeeld:

Buiten lopen = duizeligheid (Buiten lopen leidt tot duizeligheid).

Overeind komen in bed = misselijkheid (Overeind komen in bed veroorzaakt misselijkheid).

Nadenken = hoofdpijn (Nadenken leidt tot hoofdpijn).

Vanwege het zinsverband was het in lang niet alle gevallen mogelijk om deze codering stipt door te voeren, en dienen aanduidingen als “door”, “als gevolg van” en “ten gevolge van” ook als aanleidingen te worden opgevat.

Uitstralingspijnen:

In het Repertorium van Kent staat aan het einde van iedere pijnrubriek een deel dat “extending to” heet. Hier is te vinden naar welk(e) lichaamsdeel (-delen) de beschreven pijn uitstraalt c.q. zich verplaatst.

Opnieuw vanwege de individuele aard van zulke effecten is de keuze gemaakt om ook deze te coderen, en wel met ».

Bijvoorbeeld:

Pijn in het achterhoofd » het voorhoofd. Pijn in de maag » rechter schouderblad en schouderop. Pijn in de baarmoeder » omlaag over de bovenbenen.

Over het algemeen laat de code » zich het beste lezen als “naar” of als “uitstralend naar”.

“Pijn in het achterhoofd » het voorhoofd” wordt dan gelezen als “pijn in het achterhoofd uitstralend naar het voorhoofd”.

En: “pijn van het epigastrium » de onderbuik” als “pijn van het epigastrium naar de onderbuik”.

SAMENVATTING

Het doel van het gebruik van ‘symptoomcodes’ is in alle gevallen het opzoeken en inprenten van typerende, individuele symptomen van patiënt en geneesmiddel te vereenvoudigen.

Betekenis van de symptoomcodes:

- & tezamen met, in combinatie met (concomiterend symptoom)
- # afgewisseld met, afwisseling van (alternerend symptoom)
- » uitstralend naar, zich verplaatsend naar
- = veroorzaakt, leidt tot

Codes voor de verschillende auteurs:

- Δ Boericke (Materia Medica, ninth edition, B. Jain Publishers, New Delhi, 1984)
- Phatak (Materia Medica of Homoeopathic Medicines, Indian Books & Periodicals Syndicate, New Delhi, 1977)
- ∞ Clarke (A Dictionary of Practical Materia Medica, Jolly Friends Homoeopathic Study Circle, Delhi, 1975)
- @ Hering (The Guiding Symptoms of our Materia Medica, B. Jain Publishers, New Delhi, z.j.)

BESLUIT

Op een enkele uitzondering na zijn de aanwijzingen van Boericke over potentie en dosering weggelaten. Gezien Boericke's opmerkingen hierover leek mij dit een gerechtvaardigde keuze.

“De dosering behoeft een verontschuldiging. Vanzelfsprekend is deze alleen bedoeld als suggestie; in de meeste gevallen kan er zelfs geheel aan worden voorbijgegaan. Bij het opstellen ervan heb ik de richtlijnen van de vroegere homoeopaten gevolgd en aangegeven wat destijds als de gebruikelijke potentiereeks werd beschouwd, aangevuld met ervaringen van mijzelf en vele anderen. Elke leraar van de Materia Medica wordt door studenten constant bestookt met vragen over de potentie – in de hoop op een eerste houvast”. (Boericke, pg. IV)

Daar waar mogelijk is gestreefd naar de vermelding van de Nederlandse nomenclatuur bij de beschreven geneesmiddelen. Waar het middelen betreft die niet afzonderlijk doch alleen onder de relaties van een ander geneesmiddel staan beschreven, is de Nederlandse naam ervan direct na de Latijnse naam opgenomen.

Na het overzicht van geneesmiddelen die niet afzonderlijk staan beschreven, is de Index met “Bruikbare geneesmiddelen bij operaties” uit Phataks Materia Medica opgenomen. Hier zijn nuttige aanwijzingen aan te treffen voor homoeopathische medicatie met betrekking tot postoperatieve klachten, kindergeneeskunde, verloskunde en gynaecologie.

Bij de vertaling van de diverse pijnsensaties en gewaarwordingen heb ik dezelfde

terminologie gebruikt als bij de vertaling van de *Materia Medica* van James Tyler Kent.

Voor de verantwoording hiervan kan derhalve worden verwezen naar de Verantwoording aan het begin van het laatstgenoemde werk.

Frans Vermeulen, Zwaag, 4 maart 1991.

Voor de meest volledige *materia medica* van de klassieke auteurs:

Allen, Boger, Clark, Cowpethwaite, Hering, Kent, lippe, Pulford met addities en correcties van *Frans Vermeulen*

wil Emryss u graag verwijzen naar *Concordant Materia Medica* in de engelse taal; een uitgave van Emryss bv

Overzicht van geneesmiddelen die niet afzonderlijk staan beschreven

Naam van geneesmiddel	Zie Relaties van
Achyranthes	Aconitum
Aconitinum	Aconitum
Aconitum cammarum	Aconitum
Aconitum ferox	Aconitum
Aconitum lycoctonum	Aconitum
Aesculus glabra	Aesculus
Aethiops antimonialis	Aethiops
Agaricinum	Boletus laricis
Agaricus emeticus	Agaricus
Agaricus phalloides	Agaricus
Agrimonia	Helonias
Agrostema githago	Lathyrus
Agrostis	Aconitum
Althaea	Asparagus
Aluminum aceticum	Alumina
Aluminum muriaticum	Alumina
Ammonium aceticum	Aceticum acidum
Ammonium formaldehyde	Formalinum
Ammonium tartaricum	Ammonium iodatum
Ampelopsis trifoliata	Rhus toxicodendron
Amphisbaena vermicularis	Lachesis
Amygdala amara	Amygdalus Persica
Anacardium occidentale	Anacardium orientale
Anagyris	Pulsatilla
Androsace lactea	Cantharis
Angelica	Quercus
Angophora	Eucalyptus globulus
Anthoxantum odoratum	Arundo
Antimonium iodatum	Antimonium crudum
Antimonium muriaticum	Antimonium crudum
Apiolum	Petroselinum
Apium virus	Apis
Aqua marina	Natrum muriaticum
Aralia hispida	Apocynum cannabinum

Aranea scinencia	Aranea diadema
Arctosphylos	Uva ursi
Argentum cyanatum	Argentum nitricum
Argentum iodatum	Argentum nitricum
Argentum oxydatum	Argentum nitricum
Argentum phosphoricum	Argentum nitricum
Aristolochia serpentaria	Aristolochia milhomens
Arsenicum stibiatum	Arsenicum album
Arsenicum sulphuratum rubrum	Arsenicum sulphuratum flavum
Arum italicum	Arum dracontium
Arum maculatum	Arum dracontium
Arundo donax	Arundo
Asarum canadense	Asarum europaeum
Asclepias incarnata	Asclepias tuberosa
Asclepias vincetoxicum	Asclepias syriaca
Asperula	Sepia
Athamanta oreoselinum	Aethusa
Atoxylum	Arsenicum album
Atriplex hortensis	Pulsatilla
Atropinum	Belladonna
Aurum arsenicum	Aurum
Aurum bromatum	Aurum
Aurum iodatum	Aurum
Aurum muriaticum	Aurum
Aurum muriaticum kalinatum	Aurum
Aurum sulphuricum	Aurum
Aviare	Tuberculinum
Bacillinum testium	Bacillinum
Baja	Chininum sulphuricum
Balsamum toltuanum	Balsamum peruvianum
Baptisia confusa	Baptisia
Benzinum dinitricum	Benzinum
Benzinum nitricum	Benzinum
Bixa	Piper methystica
Boldoa	Gelsemium
Boletus luridus	Boletus laricis
Boletus satanus	Boletus laricis
Bombyx	Astacus
Brassica napus	Secale
Brucea antidysenterica	Angustera vera
Bungarus	Crotalus horridus

Cadmium bromatum	Cadmium sulphuratum
Cadmium iodatum	Cadmium sulphuratum
Caesium	Oxalicum acidum
Calcarea bromata	Calcarea carbonica
Calcarea calcinata	Calcarea carbonica
Calcarea caustica	Calcarea carbonica
Calcarea hypophosphorosa	Calcarea phosphorica
Calcarea lactica	Calcarea carbonica
Calcarea lacto-phosphorica	Calcarea carbonica
Calcarea muriatica	Calcarea carbonica
Calcarea ovi testae	Calcarea carbonica
Calcarea picra	Calcarea carbonica
Calcarea renalis	Calcarea phosphorica
Calcarea stibiato-sulphurata	Calcarea fluorica
Camphoricum acidum	Camphora
Cantharidinum	Cantharis
Capparis coriacea	Mercurius
Carduus benedictus	Carduus marianus
Ceanothus thrysiflorus	Ceanothus
Centaurea	Capsicum
Cephalanthus	China
Cerefolius	Oxydendron
Cereus serpentinus	Cereus bonplandii
Cetraria	Sticta
Cetonia	Belladonna
Chaulmoogra	Piper methysticum
Cheiranthus	Magnesia carbonica
Chelidonium	Chelidonium
Chenopodium vulvaria	Propylaminum
Chimaphila maculata	Chimaphila umbellata
Chininum muriaticum	Chininum arsenicosum
Chininum salicylicum	Chininum sulphuricum
Cholas terrapina	Cuprum metallicum
Chopheenee	Kali iodatum
Chromium sulphuricum	Chromicum acidum
Chrysanthemum leucanthemum	Salvia officinale
Cicer arietinum	Oxalicum acidum
Cicuta maculatum	Cicuta virosa
Citricum acidum	Citrus vulgaris
Citrus decumana	Citrus vulgaris
Citrus limonum	Citrus vulgaris
Clematis vitalba	Clematis erecta

Clotho arictans	Cenchrus contortrix
Coffea tosta	Coffea cruda
Coffeinum	Coffea cruda
Colchicinum	Colchicum
Colostrum	Lac defloratum
Conchiolinum	Calcarea phosphorica
Convolvulus duartinus	Berberis vulgaris
Cornus alternifolia	Cornus circinata
Cornus florida	Cornus circinata
Coto	Cuphea
Crotalus cascavella	Crotalus horridus
Culex	Gelsemium
Cupressus australis	Thuja
Cupressus lawsoniana	Thuja
Cuprum cyanatum	Cuprum metallicum
Cuprum oxydatum nigrum	Cuprum metallicum
Cuprum sulphuricum	Cuprum metallicum
Cydonia	China
Cysticinum	Laburnum
Datura arborea	Sticta
Derris pinnata	Cimicifuga
Dictamnus	Sepia
Digitoxinum	Digitalis
Diphtherotoxinum	Diphtherinum
Dipodium	Colocynthis
Dirca palustris	Mezereum
Ditainum	Alstonia scholaris
Elaeis	Hydrocotyle
Electricitas	X-Ray
Elemuy gauteria	Chelidonium
Emetinum	Ipecacuanha
Ephedra	Lycopus
Epilobium	Mercurius
Eranthis hymnalis	Aconitum
Ergotinum	Secale
Erodium	Geranium maculatum
Erythrinus	Mercurius
Eserinum	Physostigma
Eucalyptolum	Eucalyptus globulus
Eucalyptus rostrata	Elaps

Eucalyptus tereticoris	Eucalyptus globulus
Eugenia cheken	Eugenia jambosa
Euonymus europaea	Euonymus atropurpurea
Euphorbia amygdaloides	Euphorbium
Euphorbia corrolata	Euphorbium
Euphorbia hypericifolia	Ipecacuanha
Euphorbia marginata	Euphorbium
Euphorbia pilulifera	Euphorbium
Euphorbia prostata	Golondrina
Fagus	Epiphegus
Ferrum aceticum	Ferrum metallicum
Ferrum arsenicosum	Ferrum metallicum
Ferrum bromatum	Ferrum metallicum
Ferrum citricum	Chininum arsenicosum
Ferrum cyanatum	Ferrum metallicum
Ferrum muriaticum	Ferrum metallicum
Ferrum pernitricum	Ferrum metallicum
Ferrum protoxalaturn	Ferrum metallicum
Ferrum pyrophosphoricum	Ferrum phosphoricum
Ferrum sulphuricum	Ferrum metallicum
Ferrum tartaricum	Ferrum metallicum
Ferula glauca	Origanum
Ficus venosa	Millefolium
Fluoroformum	Drosera
Formicum acidum	Formica rufa
Fuchsinum	Cantharis
Gadus morrhua	Oleum jecori aselli
Gaertner	Psorinum
Galega	Fraxinus americana
Genista	Kali phosphoricum
Gentiana cruciata	Gentiana lutea
Gentiana quinquefolia	Gentiana lutea
Geranium	Geranium maculatum
Geum	Hydrangea
Glechoma hederacea	Hedeoma
Guipsinum	Viscum album
Gunpowder	Kali nitricum
Gymnema sylvestre	Golondrina
Hedera helix	Hedeoma

Hedysarum	Cannabis sativa
Heliotropium	Natrum chloratum
Helix tosta	Millefolium
Helleborus foetidus	Helleborus
Helleborus orientalis	Helleborus
Helminthochortos	Cina
Heuchera	Mercurius
Hoitzia	Belladonna
Humea elegans	Primula obconica
Hydrastinum muriaticum	Hydrastis
Hydrastinum sulphuricum	Hydrastis
Hydrobromicum acidum	Bromium
Hydrophyllum	Euphrasia
Hyoscyaminum hydrobromatum	Hyoscyamus
Ichthyotoxinum	Digitalis
Ilex casseine	Ilex aquifolium
Illecebrum	Bryonia
Ingluvinum	Cerium oxalicum
Iodothyrium	Thyroidinum
Ionesia asoca	Pulsatilla
Iridium muriaticum	Iridium
Iris factissima	Iris versicolor
Iris florentina	Iris versicolor
Iris germanica	Iris versicolor
Iris tenax	Iris versicolor
Jacaranda gualandai	Jacaranda
Jatropha urens	Jatropha
Jequiritolum	Jequirity
Juglandinum	Juglans cinerea
Juniperus virginianus	Juniperus communis
Kalagua	Tuberculinum
Kali aceticum	Kali carbonicum
Kali citricum	Kali carbonicum
Kali ferrocyanatum	Kali carbonicum
Kali hypophosphoricum	Kali phosphoricum
Kali oxalicum	Kali carbonicum
Kali picricum	Kali carbonicum
Kali picronitricum	Kali carbonicum
Kali salycilicum	Kali carbonicum

Kali sulphuricum chromicum	Kali sulphuricum
Kali tartaricum	Kali carbonicum
Kali telluricum	Kali carbonicum
Kali xanthogenicum	Carboneum sulphuratum
Kino	Elaps
Lac felinum	Lac caninum
Lac vaccini flos	Lac caninum
Lac vaccinum	Lac caninum
Lac vaccinum coagulatum	Lac caninum
Lacerta	Heloderma
Lapsana communis	Eupatorium aromaticum
Latrodectus hasselti	Latrodectus mactans
Latrodectus katipo	Latrodectus mactans
Leonurus	Mercurius corrosivus
Levico aqua	Arsenicum album
Lippia mexicana	Ipecacuanha
Lithium benzoicum	Lithium carbonicum
Lithium bromatum	Lithium carbonicum
Lithium lacticum	Lithium carbonicum
Lithium muriaticum	Lithium carbonicum
Lobelia cardinalis	Lobelia purpurascens
Lobelia erinus	Lobelia inflata
Lobelia syphilitica	Lobelia inflata
Lonicera pericyclmenum	Lonicera xylosteum
Luffa actangula	Camphora
Luminal	Chloralum
Lupulinum	Lupulus
Lysimachia	Tuberculinum
Macrotinum	Cimicifuga
Macrozamia spiralis	Kali phosphoricum
Madura album	Hura braziliensis
Magnetis artificialis	Sulphur
Magnetis polus ambo.	X-Ray
Magnetis polus arcticus	Sulphur, X-Ray
Magnetis polus australis	Sulphur, X-Ray
Malaria officinalis	Natrum sulphuricum
Mandragora	Podophyllum
Manganum colloidal	Manganum
Manganum muriaticum	Manganum
Manganum oxydatum	Manganum

Manganum sulphuricum	Manganum
Manzanita	Hydrastis
Marrubium	Hydrastis
Matico	Kreosotum
Melilotus alba	Melilotus
Mentha pulegium	Mentha piperita
Mentha viridis	Mentha piperita
Mercurius aceticus	Mercurius
Mercurius auratus	Mercurius
Mercurius bromatus	Mercurius
Mercurius cum kali	Mercurius
Mercurius nitrosus	Mercurius
Mercurius phosphoricus	Mercurius
Mercurius praecipitatus ruber	Mercurius
Mercurius tannicus	Mercurius
Methylum salicylicum	Gaultheria
Mimosa	Rhus toxicodendron
Momordica charantia	Croton tiglium
Mucotoxinum	Hippozaenium
Muscarinum	Agaricus
Myrtus cheken	Myrtus communis
Nabalus serpentaria	Lactuca virosa
Narcissus poëticus	Veratrum album
Nasturtium aquaticum	Magnesia muriatica
Natrum cacodylicum	Natrum carbonicum
Natrum choleinicum	Natrum sulphuricum
Natrum hyposulphurosum	Natrum sulphuricum
Natrum iodatum	Natrum sulphuricum
Natrum lacticum	Natrum phosphoricum
Natrum nitrosum	Natrum phosphoricum
Natrum selenicum	Natrum muriaticum
Natrum silicicum	Natrum muriaticum
Natrum silicofluoricum	Natrum phosphoricum
Natrum succinicum	Natrum sulphuricum
Natrum sulphocarboicum	Natrum phosphoricum
Natrum sulphurosum	Natrum phosphoricum
Natrum taurocholicum	Cholesterinum
Natrum telluricum	Natrum phosphoricum
Nectandra amare	Phosphoricum acidum
Negundium americanum	Aesculus
Nicotinum	Tabacum

Nymphaea odorata	Nuphar luteum
Oenothera biennis	Chininum arsenicosum, Phosphoricum
acidum, Primula veris	
Oleum caryophyllatum	Balsamum peruvianum
Oleum myristicae	Nux moschata
Oleum succinum	Ambra grisea
Ononis spinosa	Terebinthina
Orchitinum	Oophorium
Ouabainum	Drosera
Ovi tosta	Ovi gallinae pellicula
Oxalis acetosella	Sempervivum tectorum
Ozonum	Sepia
Pambotano	Chininum sulphuricum
Panacea arvensis	Ignatia
Pancreatinum	Iris versicolor
Parietaria	Pareira brava
Pastinaca sativa	Paris quadrifolia
Pecten jacobaeus	Aralia racemosa
Pedicularis canadensis	Secale
Pediculus	Psorinum
Pelias berus	Vipera
Pelletierinum	Granatum
Pepsinum	Iris versicolor
Periploca graeca	Asclepias tuberosa
Petiveria	Lathyrus
Phleum pratense	Rosa damascena
Phlorizinum	Uranium nitricum
Phosphorus hydrogenatus	Phosphorus
Phosphorus pentachloratus	Phosphorus
Picrotoxinum	Cocculus
Pilocarpinum muriaticum	Pilocarpus
Pimenta	Pulsatilla
Pimpinella	Dulcamara
Pinus lambertiana	Pinus sylvestris
Piper angustifolia	Kreosotum
Piscidia	Xanthoxylum
Pituitrinum	Pituitaria glandula
Platinum muriaticum	Platina
Platinum muriaticum natronatum	Platina
Plectranthus	Plumbum metallicum

Plumbago litteralis	Lycopodium
Plumbum aceticum	Plumbum metallicum
Plumbum chemicum	Plumbum metallicum
Plumbum iodatum	Plumbum metallicum
Plumbum phosphoricum	Plumbum metallicum
Pneumococcinum	Phosphorus
Pollatinum	Sabadilla
Polygonum aviculare	Polygonum punctatum
Polygonum persicaria	Polygonum punctatum
Polygonum sagittatum	Polygonum punctatum
Polyrnina uvedalia	Ceanothus
Polytrichum juniperinum	Triticum, Hydrangea
Primula farinosa	Primula veris
Prunella	Podophyllum
Prunus padus	Prunus spinosa
Prunus virginiana	Prunus spinosa
Psoralea	Euphorbium
Pulmo vulpis	Natrum sulphuricum
Pulsatilla nuttaliana	Pulsatilla
Pyrarara	Sulphur
Pyrus	Prunus spinosa
Pyrus malus	Natrum salicylicum
Ranunculus acris	Ranunculus bulbosis
Ranunculus flammula	Ranunculus bulbosis
Ranunculus glacialis	Ranunculus bulbosis
Ranunculus repens	Ranunculus bulbosis
Resorcinum	Ricinus communis
Rhamnus cathartica	Rhamnus californica
Rhamnus purshiana	Rhamnus californica
Rhus diversiloba	Rhus toxicodendron
Rhus radicans	Rhus toxicodendron
Rsomarinus	Sabina
Rubia tinctorum	Salvia officinalis
Rubus villosus	Chamomilla
Rumex acetosa	Rumex crispus
Rumex obtusifolius	Rumex crispus
Saccharinum	Saccharum officinale
Saccharum lactis	Saccharum officinale
Salamandra	Bufo
Sal marinum	Natrum muriaticum

Salolum	Salicylicum acidum
Salufer	Natrum phosphoricum
Salvia sclerata	Salvia officinalis
Sambucus canadensis	Sambucus nigra
Sanguinarinum tartaricum	Sanguinarinum nitricum
Sanguisorba officinalis	Belladonna, Sabina
Sanguisuga	Phosphorus, Sabina
Sanicula europaea	Sanicula aqua
Santalum	Copaiva
Saponinum	Saponaria
Saururus	Sarsaparilla
Scopolendra	Oxalicum acidum
Scopolia carniolica	Hyoscyamus
Scorpio	Vespa crabro
Sedum repens	Sedum acre
Sedum telephium	Sedum acre
Senecio jacobaea	Senecio aureus
Sepsinum	Pyrogenium
Silica marina	Silicea
Silphion cyrenaicum	Silphium
Sinapis alba	Sinapis nigra
Slag	Ratanhia
Solaninum aceticum	Solanum nigrum
Solanum carolinense	Solanum nigrum
Solanum mammosum	Solanum nigrum
Solanum oleraceum	Solanum nigrum
Solanum pseudocapsicum	Solanum nigrum
Solanum tuberosum	Solanum nigrum
Solanum tuberosum aegrotans	Solanum nigrum
Solanum vesicarium	Solanum nigrum
Sphingurus	Thuja
Spigelia marylandica	Spigelia
Stannum iodatum	Stannum
Staphylococcinum	Pyrogenium, Tuberculinum
Streptococcinum	Pyrogenium, Tuberculinum
Strontium bromatum	Strontium carbonicum
Strontium iodatum	Strontium carbonicum
Strontium nitricum	Strontium carbonicum
Strychninum arsenicosum	Strychninum
Strychninum nitricum	Strychninum
Strychninum sulphuricum	Strychninum
Strychninum valerianicum	Strychninum

Succinicum acidum	Succinum
Sulphur hydrogenisatum	Sulphur
Sulphur terebinthinatum	Sulphur
Tamus	Agaricus
Tela araneae	Aranea diadema
Terebenum	Terebinthina
Tetradymitum	Tellurium
Teucrium scorodonia	Teucrium marum verum
Thebainum	Physostigma
Thymi glandulae extractum	Thyroidinum
Tinospora cordifolia	Ceanothus
Toxicophis	Bothrops
Trachinus	Bothrops
Tradescantia	Triticum
Triatema	Latrodectus mactans
Tribulus terrestris	Caladium
Trifolium repens	Trifolium pratense
Trillium cernuum	Trillium pendulum
Trional	Sulfonalum
Tropaeolum	Benzoicum acidum
Trychosanthes	Veratrum album
Tussilago farfara	Tussilago petasites
Tussilago fragrans	Tussilago petasites
Typha latifolia	Cuphea, Ipecacuanha
Ulmus	Viola odorata
Upas antiaris	Upas tieuté
Uricum acidum	Urea
Urinum	Urea
Urotropinum	Formalinum
Vaccinium myrtillus	Uva ursi
Veratrinum	Veratrum album
Veronalum	Chloralum
Vesicaria	Cantharis
Viburnum prunifolium	Viburnum opulus
Vitex trifolia	Arnica
Vitrum	Silicea
Xanthium spinosum	Lyssinum
Xanthorrhiza apifolia	Berberis vulgaris

Xanthorrhoea arborea

Zea italica

Zincum aceticum

Zincum bromatum

Zincum carbonicum

Zincum cyanatum

Zincum muriaticum

Zincum oxydatum

Zincum picricum

Berberis vulgaris

Ustilago

Zincum metallicum

Zincum metallicum

Zincum metallicum

Zincum metallicum

Zincum metallicum

Zincum metallicum

Zincum metallicum

Index (bruikbare geneesmiddelen bij operaties)

Bij het ter perse gaan van dit boek stelden enkele chirurgen voor en beknopt overzicht op te nemen van geneesmiddelen die toepasbaar zijn voor en na operaties. Ofschoon zoiets als “operatiemiddelen” in de homoeopathie niet bestaat, zijn bepaalde homoeopathische geneesmiddelen voor en na operaties goed bruikbaar. Niettemin mag nooit worden vergeten dat de homoeopathie individuele personen behandelt en geen ziekten.

De navolgende opsomming is niet volledig. De vermelde geneesmiddelen zijn vooral van nut bij de in de rechter kolom genoemde onderdelen van de geneeskunde.

Geneesmiddel	Rubriek Bruikbaar bij
Abrotanum	Karakteristieken Kindergeneeskunde Mannelijke geslachtsorganen Chirurgie
Aceticum acidum	Karakteristieken Chirurgie
Aconitum	Karakteristieken Chirurgie Urinewegen Verloskunde
Aethusa	Karakteristieken Kindergeneeskunde Maag; Rug
Agaricus	Karakteristieken Kindergeneeskunde
Aloë	Karakteristieken Chirurgie Buik
Alumen	Ogen Oogoperaties
Alumina	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie

Ambra grisea	Kaakklem bij pasgeborenen
Arnica	Karakteristieken Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde Ogen Oogoperaties
Arsenicum album	Urinewegen Verloskunde
Bellis perennis	Karakteristieken Chirurgie
Berberis vulgaris	Karakteristieken Chirurgie Rug
Borax	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Calcarea carbonica	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Calcarea fluorica	Karakteristieken Chirurgie
Calendula	Karakteristieken Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Cantharis	Karakteristieken Chirurgie
Causticum	Urinewegen Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Chamomilla	Karakteristieken Ogen Verloskunde, en Vrouwelijke geslachtsorganen Kindergeneeskunde
Chimaphila	Urinewegen Chirurgie
Cicuta	Slechter (Modaliteiten) Chirurgie Urinewegen

Collinsonia	Buik Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Conium	Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Crocus sativa	Maag Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Cyclamen	Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Dulcamara	Urinewegen Chirurgie
Echinacea	Karakteristieken Kanker Chirurgie
Erigeron	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Euphrasia	Ogen Oogoperaties
Fraxinus	Gynaecologie
Gelsemium	Ogen Oogoperaties Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Hamamelis	Karakteristieken Chirurgie Ogen Oogoperaties
Hepar sulfuris	Karakteristieken Chirurgie Urinewegen Ogen Oogoperaties

Hyoscyamus	Urinewegen Verloskunde Vrouwelijke geslachtsorganen
Hypericum	Chirurgie
Iris versicolor	Maag Kindergeneeskunde
Jaborandi	Ogen Oogoperaties Maag Verloskunde
Kali bromatum	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Lachesis	Karakteristieken Chirurgie
Ledum	Karakteristieken Chirurgie
Leptandra	Buik Chirurgie
Lilium tigrinum	Karakteristieken Verloskunde, en Urinewegen Gynaecologie Vrouwelijke geslachtsorganen
Lycopodium	Urinewegen Chirurgie Mannelijke geslachtsorganen
Magnesia muriatica	Karakteristieken Verloskunde Vrouwelijke geslachtsorganen
Magnesia phosphorica	Karakteristieken Chirurgie Urinewegen
Mercurius	Karakteristieken Chirurgie Buik, Urinewegen Mannelijke geslachtsorganen

Mezereum	Ogen
Millefolium	Oogoperaties Karakteristieken Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Muriaticum acidum	Buik Chirurgie Urinewegen
Naphtalinum	Oogoperaties
Natrum muriaticum	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Natrum sulphuricum	Psyche Chirurgie
Nitricum acidum	Buik Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Nux moschata	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Nux vomica	Buik Kindergeneeskunde
Opium	Hoofd, Buik Chirurgie Urinewegen
Paris quadrifolia	Karakteristieken Chirurgie
Petroleum	Buik Chirurgie Urinewegen Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Petroselinum	Kindergeneeskunde
Phosphoricum acidum	Karakteristieken Chirurgie Slechter (Modaliteiten)

Phosphorus	Karakteristieken Chirurgie Maag Buik Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Physostigma	Ogen Oogoperaties
Phytolacca	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Platinum	Karakteristieken Gynaecologie Psyche Vrouwelijke geslachtsorganen
Plumbum	Buik Chirurgie Urinewegen Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Psorinum	Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Pulsatilla	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie Verloskunde
Ratanhia	Karakteristieken Verloskunde Rectum Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Rheum	Karakteristieken Kindergeneeskunde
Rhododendron	Mannelijke geslachtsorganen Chirurgie
Rhus toxicodendron	Buik Chirurgie
Sabal serrulata	Karakteristieken Chirurgie
Sambucus	Mannelijke geslachtsorganen Chirurgie

Secale	Urinewegen Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Senega	Karakteristieken Oogoperaties Ogen
Sepia	Karakteristieken Gynaecologie Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie Verloskunde
Silicea	Karakteristieken Chirurgie Ogen Oogoperaties Urinewegen Chirurgie Mannelijke geslachtsorganen Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Spigelia	Ogen Oogoperaties
Stannum	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Staphisagria	Karakteristieken Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Sulphuricum acidum	Karakteristieken Chirurgie Urinewegen Ogen Oogoperaties Buik Chirurgie
Symphytum	Karakteristieken Chirurgie

Syphilinum	Ogen Oogoperaties Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde Ledematen Chirurgie
Tabacum	Karakteristieken Chirurgie Buik
Tarentula cubensis	Karakteristieken Kanker
Tarentula hispania	Karakteristieken Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie Rug Chirurgie
Tellurium	Karakteristieken Chirurgie Ogen Oogoperaties Rug Chirurgie Ledematen
Terebinthina	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie
Thuja	Ogen Oogoperaties Buik Chirurgie Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde
Thyroidinum	Karakteristieken Chirurgie
Trillium	Vrouwelijke geslachtsorganen Verloskunde Gynaecologie
Ustilago	Vrouwelijke geslachtsorganen Gynaecologie

PULSATILLA (Anemone Pulsatilla, Wildemanskruid)

Karakteristieken – De windhaan onder de geneesmiddelen.

Het gedrag en het mentale beeld zijn de voornaamste aanwijzingen voor de keuze van Pulsatilla. Het is bij uitstek een vrouwenmiddel, en past in het bijzonder bij (• plethorische) vrouwen met een zachtaardig, vriendelijk en toegeeflijk karakter. Verdrietig, huilt snel; huilt tijdens praten; *wisselvallig*, tegenstrijdig. *De patiënt verlangt naar frisse buitenlucht; voelt zich buiten altijd beter*, ondanks dat ze kouwelijk is. Alle slijmvliezen zijn aangedaan. *Dikke, milde en geelgroene uitscheidingen*; • OVERVLOEDIG. Dikwijls geïndiceerd na het gebruik van opwekkende ijzerpreparaten, en na slecht behandelde mazelen. *Voortdurend wisselende* • en tegenstrijdige *verschijnselen*; • zonder kop of staart. *Geen dorst, humeurigheid, en rillerigheid*; KORTADEMIGHEID; & spijsverterings- of menstruatiestoornissen. Als de eerste ernstige afwijkingen van de gezondheid zijn begonnen met de puberteit. Grote gevoeligheid. Wil met het hoofd hoger liggen; voelt zich onprettig met slechts één kussen. Licht met de handen boven het hoofd. • Beïnvloedt de PSYCHE; de ADEREN; de SLIJMVLIEZEN; de *ademhalingsorganen*; halfzijdige klachten. *Symptomen worden erger tot een bepaalde hoogte, en verdwijnen vervolgens plotseling*. Symptomen verschijnen aan één kant van het lichaam of *verplaatsen zich naar de kant waarop de patiënt ligt*. Rillerigheid; & brandende pijnen, & stekende pijnen; & doof gevoel. Alternerende verschijnselen. *Metastasis*. Bloedingen; passief; vicariërend; donker, gemakkelijk stollend bloed. Aandoeningen van de aderen; spataderen. *Zwaar gevoel*. Schrapende, stotende, scheurende, zwerende pijnen; verspringende pijnen. *Doof gevoel*; lokaal; handen, voeten, etc.; in het deel waarop de patiënt ligt; in pijnlijke delen. Bleke, kouwelijke blondines. Anemie. Chorea; als gevolg van amenorroe of dysmenorroe. Hoe langer de patiënt 's morgens in bed blijft liggen, hoe moeilijker hij eruit kan komen. Kind wil langzaam worden rondgedragen. Symptomen elders in het lichaam = dyspnoe. Gevoel van uitzetting, alsof een deel of alle delen te groot worden; tijdens pijn. Bandgevoel. Dragen van flanellen of wollen kleding = jeuk en huidrupties. Preventief bij mazelen. Epilepsie & amenorroe of onregelmatige menstruatie. Vermagering van delen waarin zich de klachten bevinden. Kloppingen door heel het lichaam.

Psyche – Huilt snel. Verlegen, besluiteloos. Durft 's avonds niet alleen te zijn; angst in donker, voor spoken; • wil zich verstoppen of weglopen. Behoeft aan medeleven. Kind wil graag worden geknuffeld en aangehaald. Snel ontmoedigd. Ziekelijke angst voor de andere sekse; • om te trouwen; meent dat geslachtsgemeenschap zondig is. Relgieuze zwaarmoedigheid. Overgeleverd aan uitersten van genoeg en pijn. Heel emotioneel. Jantje lacht en Jantje huilt; • na eten. • ZACHTAARDIG, SCHUCHTER, EMOTIONEEL en SNEL IN TRANEN. Walgt van alles. Snel op de tenen getrapt. Klagerig. Wispelturig. Vrekkig. Achterdochtig. Heel prikkelbaar, snel geraakt; voelt zich gekleineerd, of vreest geringschatting. Antwoordt ja of nee, door te knikken of het hoofd te schudden. Verbeeldt zich dat bepaalde voedingsartikelen niet goed zijn

voor de mens. Verdrietig door vervelend nieuws. Manisch als gevolg van onderdrukte menstruatie.

Vertigo – Vertigo; > buiten; • < zitten; omhoogkijken; & misselijkheid en maag- of menstruatiestoornissen; voor, tijdens, na de menstruatie of door onderdrukte menses.

Hoofd – Zich verplaatsende steken door het hoofd; pijnen » gezicht en gebit. Pijn in het voorhoofd en boven de ogen. Neuralgische pijnen, beginnend in het gebied van de *rechter slaap* (halfzijdige hoofdpijn, kloppend, barstend) & *afscheiding van brandende tranen aan de aangedane kant*. *Hoofdpijn door overmatige inspanning*. Drukkend gevoel in de kruin. • Hoofdpijn door onderdrukte seksuele opwinding; indigestie; begint bovenop het hoofd. Pijn in het achterhoofd < hoesten. Overvloedige transpiratie op de hoofdhuid. Hoofdpijn bij schoolgaande meisjes in de puberteit. Hoofdpijn > buiten lopen. Zwaar gevoel in het hoofd, kan het hoofd niet rechtop houden, kan het niet opheffen.

Ogen – *Dikke, overvloedige, gele, milde uitscheidingen*. Jeukende en brandende ogen; • = wrijven. Overvloedige traanafscheiding en slijmsecretie. *Oogleden ontstoken, samenklevend*. *Gerstekorrels*; • recidiverend. Aderen van fundus oculi sterk uitgezet. Ophthalmia neonatorum. Subacute conjunctivitis, & dyspepsie; < warme ruimte. • Wazig zien, & gevoel alsof iets de ogen bedekt, dat de patiënt probeert weg te wrijven; < wind. Oogontsteking; als gevolg van gonorrhoe; als gevolg van amenorrhoe. Traanfistel, & uitscheiding van etter bij druk. Blepharitis. Conjunctivitis door kouvatten. Aanvallen van blindheid, voor de menstruatie. Blindheid, uitval van de oogzenuw. “Huilogen”.

Oren – Gevoel alsof er iets naar buiten wordt gedrukt. Verminderd gehoor, gevoel alsof de oren dichtzitten; • hoort beter in een auto; en in een warme kamer. Otorrhoe; dikke, milde uitscheiding; stinkend; • uitscheiding van etter, van bloed; na een exanthematische ziekte. Uitwendige oor opgezet en rood. Catarrale otitis. Oorpijn, < ’s nachts. Verminderd gehoor. • Bof, vooral bij metastasering » borst(en) of testikel(s). Oorlletjes opgezet.

Neus – Coryza; verstopping van het rechter neusgat, drukkende pijn in de neuswortel. Verlies van het reukvermogen; • & neuscatarre. Grote groene, stinkende korsten in de neus. Verstopte neus ’s avonds; • < liggen of in een warme ruimte; > buiten lopen. Geel slijm; grote hoeveelheden gedurende de ochtend. Vieze geur in de neus, als van een oude neuscatarre. Zeer gevoel in neusbeen. • Groene, oranjekleurige, stinkende, naar urine ruikende uitscheiding uit de neus; chronische, milde, gele uitscheiding. Neusbloeding, voor en tijdens de menses, en als gevolg van onderdrukte menstruatie.

Gezicht – Rechtszijdige zenuwpijn, & overvloedige traanafscheiding; • < kauwen, praten, of < hete of koude dingen in de mond. Zwelling van de onderlip, die in het midden gesprongen is. Aangezichtspijn, tegen de avond, tot middernacht. Rillerigheid, & pijn. Likt frequent aan z’n droge lippen. *Kloof in het midden van de onderlip*. • Bleke gelaatskleur. Gesprongen lippen; schilferend; opgezet. Acne bij jonge meisjes.

Mond – Vettige smaak in de mond. *Droge (• of slijmerige) mond, zonder dorst*; wil

regelmatig de mond spoelen. *Gele of witte tong, bedekt met taai slijm*. Kiespijn (• trekkende pijn); > koud water in de mond (*Coff.*). Foetor ex oris (*Merc.; Aur.*). Voedsel, vooral brood, smaakt bitter. Veel *zoetig* speeksel. Smaak in de mond *wisselend van aard*: bitter, galachtig, vettig, zoutachtig, *vies*; • bloederig. Verlies van het smaakvermogen; • tijdens verkoudheid. • *Vieze smaak in de mond, 's morgens*. Gevoel of de tong verbrand is. Nasmaak van voedsel na eten. Speeksel; taai; schuimend, katoenachtig. Voedsel smaakt te zout.

Keel – • *Voedsel blijft in de keel steken*. Droge keel; zeer, & gevoel van dysfagie. Gewaarwording of er een worm omhoogkruipt in de keel. Gewaarwording van zwaveldamp in de keel tijdens hoesten.

Maag – Behoeftte aan opwekkende middelen. *Afkeer van vet voedsel, warm voedsel en warme dranken*; • *water*, varkensvlees, brood, melk, roken. Oprispingen; *smaak van voedsel blijft lange tijd aanwezig* (• oprispingen met de smaak van het gegetene); na het eten van ijs, fruit, gebak. Pijn als van een onderhuidse zweer. *Gasvorming*. Afkeer van boter (*Sang.*). Maagzuur. Dyspepsie, & heel strak gevoel na eten; moet de kleding losmaken. *Geen dorst*, bij vrijwel alle klachten. Overgeven van voedsel dat lang daarvoor is gegeten. Pijn in de maag, een uur na eten (*Nux-v.*). Zwaar gevoel, als van een steen, speciaal 's morgens na ontwaken. Knagend, hongerig gevoel (*Abies-c.*). Zichtbare kloppingen in de maagkuil (*Asaf.*). Leeg, wee gevoel, met name bij personen die veel thee drinken. Hartwater, & vieze smaak in de mond 's morgens. Heel zeer gevoel in het epigastrium. • Behoeftte aan zure dingen, of aan voedsel waar zij niet tegen kan; verfrissende dingen, pikant voedsel, haring, koffie. Klachten na uien. Plotselinge walging van voedsel; < eten. Misselijkheid. Stekende pijn < lopen of verkeerd neerzetten van de voeten. Maag VAN SLAG; ZWAAR GEVOEL. Hik tijdens roken. Trek; maar weet niet waarin. Snijdende pijn; pulsaties; in de maagkuil.

Buik – Pijnlijk, opgeblazen; luide darmrommelingen. Drukkend gevoel, als van een steen. Koliiek, & rillerigheid 's avonds. • Doof gevoel. Pijnen » de liezen. Harde, pijnlijke knobbeltjes in beide liezen.

Rectum – Rommelen, waterige ontlasting; < 's nachts. *Ontlasting geen twee maal gelijk*. Diarree na fruit (*Ars.; Chin.*). Inwendige aambeien (• < menstruatie, liggen), & jeuk en stekende pijn. Dysenterie; slijm en bloed, & rillerigheid (*Merc.; Rheum*). *Dagelijks twee of drie maal een normale ontlasting*. • Ontlasting; wisselend van aard; groen, galachtig; < na middernacht. Diarree tijdens geelzucht, & hittegevoel. Bloedverlies uit het rectum, zelfs onafhankelijk van stoelgang. Diarree na schrik.

Urinewegen – Verhoogde aandrang; < *liggen*; • op de rug. Branden in de uitmonding van de urethra tijdens en na urinelozing. Incontinentie 's nachts, tijdens hoesten of winden laten; • onwillekeurig verlies van urine, bij liggen, lachen, hoesten, niezen, plotselinge geluiden, na aangename verrassingen, schok, in de slaap (vooral bij kleine meisjes). Krampachtige pijn (• of zware druk) in de blaas na urinelozing. • Bloedverlies na urinelozing. Gevoel alsof er een steen in de blaas heen en weer rolt. Verlies van

druppeltjes urine tijdens boosheid. Strictuur van de urethra, urine komt druppelsgewijs of stopt en begint weer.

Mannelijke geslachtsorganen – Orchitis; pijn van de buik » de testikels. Dikke, gele uitscheiding uit de urethra; laat stadium van gonorrhoe. Strictuur; urine komt druppelsgewijs of onderbroken urinestraal (*Clem.*). *Acute prostaatontsteking*; • vergrote prostaat. Pijn en tenesmi, < *liggen op de rug*. • Brandende pijn door de linker zaadleider. Orchitis; als gevolg van gonorrhoe; of door zitten op koude stenen. Epididymitis. Heel laag hangende testikels. Bloederige polluties.

Vrouwelijke geslachtsorganen – Amenorrhoe (*Cimic.*; *Senec.*; *Polyg.*). Onderdrukte menstruatie door nat worden van de voeten, nerveuze zwakte, of ijzergebrekanemie. Trage menstruatie. Menses te laat, zwak (• na baden), dik, donker, *met stolsels, wisselend van aard, met onderbrekingen*; • *onregelmatig*, vicariërend; VERTRAAGD bij pubers. Rillerigheid, misselijkheid, neerwaarts drukkend gevoel, & pijnlijke menstruatie, intermitterende bloeding. Leucorrhoe scherp, brandend, roomkleurig (• melkachtig, dik als room); & pijn in de rug; vermoeid gevoel. Diarree tijdens of na de menstruatie. • *Gevoel ongesteld te zijn*. Zwakke weeën. Neerwaarts drukkend gevoel < *liggen*. Naweeën; te langdurig en te hevig. Borsten; zeer; zeurende pijn; knobbeltjes; bij meisjes voor de puberteit. Uitscheiding van dun, melkachtig vocht uit de borsten bij vrouwen die geen kinderen hebben; voor de puberteit. *Onderdrukte zogvoed*; *geringe zogvorming*. Nabloedingen door terugblijven van de placenta. Huilt elke keer als het kind wordt aangelegd. Opgezette borsten na het stoppen met borstvoeding. Galactorrhoe. Uitscheiding van melk tijdens de menses. Liggingsafwijkingen van de foetus.

Ademhalingsorganen/Borst – Heesheid, onvoorspelbaar; komt en gaat. *Droge hoest 's avonds en 's nachts; moet overeind gaan zitten in bed om verbetering te krijgen; en losse hoest 's morgens*, & overvloedige slijmsecretie. Hoesten = urineverlies (*Caust.*). Sputum mild, dik, bitter, groenachtig; • etterig, slijmerig, zoet, zoutachtig, bitter als het loskomt. Kortademigheid, angstige onrust en hartkloppingen bij liggen op de linkerzij (*Phos.*). Verstikkend gevoel bij liggen. *Drukkend gevoel op de borst en zeer gevoel*. Pijn als van een zweer in het midden van de borst. • BENAUWDHEID < *warm worden, buiten*. Droge kuchhoest door kriebelen in het epigastrium. Astma als gevolg van een onderdrukking. Hoest na mazelen. *Beklemd gevoel op de borst*; als van een zwaar gewicht. Zeer gevoel, of steken onder de sleutelbeenderen.

Hart – • Hartkloppingen; < *liggen op de linkerzij*, onrustig hart; & amenorrhoe; door emoties; na de warme maaltijd. Krampende, klemmende pijn, & dyspnoe, > druk met een hand en lopen.

Rug – Schietende pijn in nek en rug, tussen de schouders; in het sacrum na (• tijdens) zitten. • Gevoel alsof er koud water over de rug wordt uitgegoten. Pijn in rug en onder-rug, als na langdurig bukken. Kromming van het bovenste gedeelte van de wervelkolom. Rugpijn < *liggen op de rug*, > *liggen op de linker- of rechterzij*, of > *veranderen van houding*, met name tijdens de zwangerschap. Bandgevoel.

Ledematen – Trekkende, gespannen pijn in bovenbenen en benen, & rusteloosheid, slapeloosheid en *rillerigheid*. *Pijn in de ledematen, snel van plaats wisselend; ge-*

spannen pijn, die *verdwijnt met een knap*. Doof gevoel in het gebied rond de elleboog. Heupgewricht pijnlijk. Opgezette knieën, & scheurende, trekkende pijnen. Borende pijn in de hielen, tegen de avond; < *laten hangen van de benen (Vip.)*. Aderen van onderarmen en handen opgezet. Voeten rood, ontstoken, opgezet. Zwaar en vermoeid gevoel in de benen. • Gevoel of de armen gebroken zijn. *Gewrichten; opgezet; rood*. Bovenkant van de voeten opgezet, oedemateus. Omlaagtrekkende pijn door de benen, wisselend van kant. Stekerige pijn in de scheenbenen < liggen, > koude lucht en lopen. Koud zweet op de benen. Stinkend voetzweet. *Uitgezette aderen, spataderen*, pijnlijk. Phlegmasia alba dolens. Periostitis. Bleke zwelling van de knie. Neiging de voeten te strekken. Doof gevoel in de benen bij lang staan.

Slaap – *Helder wakker 's avonds*; eerste slaap rusteloos. Wordt futloos en niet uitgerust wakker. Onweerstaanbare slaperigheid 's middags. Slaapt met de handen boven het hoofd; • of met de handen gekruist op de buik, en met opgetrokken benen. • Grote slaperigheid overdag, *wordt verward wakker*. Dromen; angstig, weerzinwekkend, erotisch, verward; over katten, etc. Babbelen tijdens de slaap. Praat, jammert of huilt in de slaap.

Koorts – *Rillerigheid (• maar een hekel aan warmte)*, zelfs in een warme kamer, *geen dorst*. Rillerigheid tijdens pijn, koude plekjes, < 's avonds. Koude rillingen rond 4 uur 's middags. Ondraaglijk brandende hitte 's nachts, & uitgezette aderen; hittegevoel in bepaalde delen van het lichaam, gevoel van kou in andere. Halfzijdige transpiratie; pijnen tijdens transpiratie. *Verdraagt geen uitwendige warmte, uitgezette aderen*. Hoofdpijn, diarree, verlies van eetlust en misselijkheid tijdens apyrexie. • Rillerigheid bij liggen 's nachts. Koud gevoel, halfzijdig, & doof gevoel. Eén koude hand. Plaatse-lijke transpiratie. Koortsachtig, heet, maar geen koorts. Wisselende lichaamstemperatuur tijdens koorts.

Huid – Urticaria, na een zware maaltijd, & diarree, als gevolg van vertraagde menstruatie, < ontkleden. *Mazelen*. Acne in de puberteit. Spataderen. • Opgezette klieren. Zweren; met een harde, rode, glanzende hof. Jeuk bij warm worden.

Modaliteiten – *Slechter*: WARMTE, WARME LUCHT; WARME RUIMTES; *warme kleding*; BEDWARMTE. *Natte voeten*. 's AVONDS; Δ tegen de avond. RUST. BEGINNENDE BEWEGING. LIGGEN, *op één kant (links)*; Δ pijnloze kant. ETEN; *lang erna*; ZWAAR VOEDSEL, vet, ijs, eieren. PUBERTEIT. ZWANGERSCHAP. *Voor de menstruatie*. IJzer. Kinine. Laten hangen van ledematen; Δ voeten. Thee. Onweer. Zon. Schemering. *Beter*: KOU; FRISSE BUITENLUCHT; koud voedsel, koude dranken (Δ hoewel niet dorstig); Δ toepassing van uitwendige kou. Ontbloten. *Rustige beweging*. RECHTOP ZITTEN. Voortgezette beweging. *Na een flinke huilbui*. Wisselen van kant (bij liggen). Druk. Wrijven. Liggen met het hoofd hoger.

∞ Symptomen < aanraken; > stevig wrijven en druk (maag, blaas, baarmoeder echter heel gevoelig voor druk). Afkeer van en < door vlees, boter, vet voedsel, varkensvlees, brood, melk, boekweit, ijs, roken. Rust < (> pijn in testikels; weeënachtige pijnen; gevoel van zwakte in gewrichten). Kan geen rust vinden, maar beweging <. Pijnen die opkomen als de patiënt op de rug ligt zijn > door draaien op de linker- of rechterzij (of

andersom); moet overeind gaan zitten en draaien. Bij opstaan wordt het rode gezicht lijkkbleek. Sterke neiging de voeten te strekken. Verkeerd neerzetten van de voeten < stekende pijn in de maag. Mentale arbeid, of nachtwaken = hoofdpijn; > meditatie (soms). < Schemering: “begint bang te worden voor geesten/spoken als de avond valt”. Warm voedsel <; wordt direct overgegeven; < kiespijn. < Weersverandering. Naar binnen zuigen van koele lucht > kiespijn.

Relaties – *Vergelijk*: *Sep.* (huilerigheid; Puls. huilt als ze haar klachten vertelt, *Sep.* huilt als erop doorgevraagd wordt; *Sep.* is prikkelbaar, boos en niet geïnteresseerd in haar huishouden); *Nat–m.* (huilerigheid; *Nat–m.* < troost); *Ign.* (huilerigheid; *Ign.* verbergt haar verdriet); *Ham.* (spataderen, varicocèle, orchitis, phlegmasia alba dolens; *Ham.* heeft een zeer, beurs gevoel in de aangedane delen); *Arg–n.* (oogontsteking); *Cycl.* (neusverkoudheid; *Cycl.* heeft krampachtig niezen); *All–c.* (neusverkoudheid; beide zijn < binnen en > buiten, maar *All–c.* heeft een dunne en etsende uitscheiding uit de neus, terwijl die bij *Puls.* dik en mild is); *Penthorum sedoides* (neusverkoudheid; *Pen.* heeft een rauw gevoel in neus en keel; en een “constant vochtig gevoel zonder verkouden te zijn”; later wordt de uitscheiding dik en etterig, als bij *Puls.*); *Apis* (stekeringe pijn in de keel < doorslikken van speeksel en na eten); *Chin.* en *Abies–n.* (gevoel alsof het voedsel in de slokdarm blijft steken); *Ip.*, *Thuj.* en *Carb–v.* (< vet voedsel); *Ars.*, *Carb–v.*, *Ip.* en *Bell–p.* (klachten na het eten van ijs); *Nux–v.*, *Ip.* en *Chin.* (klachten na door elkaar eten van voedsel); *Cycl.*, *Sabin.* en *Bell.* (behoefte aan limonade); *Ant–c.* en *Ip.* (maagklachten na varkensvlees; wit gekleurde tong, alsof gewit, overgeven heeft de overhand; *Puls.* groenige en slijmerige ontlasting; *Ip.* schone tong, misselijkheid heeft de overhand); *Nux–v.* (krampachtige, onregelmatig optredende pijnen = gevoel van flauwvallen); *Canth.* (terugblijvende placenta); *Cham.*, *Xan.* en *Cupr.* (naweeën; *Cupr.* bij vrouwen die veel kinderen hebben gebaard); *Urt–u.*, *Ric.* en *Agn.* (borstvoeding komt niet op gang); *Caul.*, *Helon.*, *Senec.*, *Alet.*, *Cycl.*, *Hydr.* en *Lil–t.* (baarmoederaandoeningen); *Morb.* en *Kali–bi.* (mazelen); *Zinc.*, *Cob.*, *Sep.* en *Cann–i.* (rugpijn < zitten); *Bor.* (oorpijn); *Anac.* (aandoening van kniegewrichten; *Anac.* chronisch); *Zinc.*, *Rhod.*, *Glou.*, *Nux–v.*, *Sel.*, *Lach.*, *Fl–ac.*, *Ant–c.*, *Bov.* en *Sil.* (< wijn; *Puls.* door gezwavelde wijnen); *Merc.* (dikke, geelgroene uitscheiding uit de neus; bij *Puls.* niet etsend, bij *Merc.* & vochtige mond en hevige dorst; *Puls.* en *Nux–m.* droge mond zonder dorst); *Sep.* en *Cycl.* (plotselinge vermindering van het gezichtsvermogen & zwakke menstruatie); *Gels.* (diarree door schrik; *Puls.* heeft een groenige, gele of slijmerige ontlasting, of een steeds wisselende ontlasting); *Rhus–t.* (hartvergroting; > rustige beweging); *Cocc.* (menstruatiekoliek; *Cocc.* heeft een gevoel alsof er bij elke beweging scherpe stenen langs elkaar wrijven); *Bry.* en *Phos.* (vicariërende menstruatie); *Thuj.* (ozaena & dikke, groenachtige uitscheiding, urethritis, reumatische aandoeningen als gevolg van gonorrhoe, klachten door het gebruik van thee; bij *Puls.* is de uitscheiding uit de urethra dikker dan bij *Thuj.*); *Graph.* (zwakke menstruatie); *Sulph.* en *Lyc.* (> buiten; *Lyc.* heeft een behoefte aan buitenlucht, maar is < bij koud, vochtig weer); *Lach.* (overgangsklachten); *Lyc.*, *Camph.*, *Acon.* en *Sec.* (> ontbloten); *Apis* en *Iod.* (< warmte); *Rhus–t.* (misselijk gevoel in het hypogastrium,

meestal & verzakking van de baarmoeder; Puls. heeft een misselijk gevoel in het bovenste deel van de borst en in het hypogastrium); *Calc.*, *Lyc.* en *Sil.* (misselijkheid tijdens vasten; *Nux-v.* en *Sulph.* aan het begin van de maaltijd); *Ant-t.* (misselijk gevoel in de borst); *Chin.*, *Calc.*, *Sulph.*, *Sil.* en *Rob.* (maagzuur); *Lach.* (menstruatiepijn begint als de bloeding begint; *Lach.* > als de bloeding begint); *Ars.* en *Lyc.* (hebzuchtig en kooplustig); *Calc.*, *Lach.* en *Nux-v.* (angst voor ziekte); *Phos.* (< liggen op de linkerzij; > koud voedsel en koude dranken); *Phos.* (lintvormige ontlasting; *Phos.* als van een hond); *Am-m.*, *Ars.*, *Bar-c.*, *Berb.*, *Calc.*, *Carb-an.*, *Carb-v.*, *Caust.*, *Lyc.*, *Phos.*, *Rhus-t.*, *Stront.*, *Val.* en *Stram.* (angst in het donker); *Acon.*, *Ars.*, *Brom.*, *Lyc.*, *Ran-b.*, *Sep.*, *Sulph.* en *Zinc.* (angst voor spoken); *Am-c.*, *Ars.*, *Carb-v.*, *Cocc.*, *Coll.*, *Graph.*, *Lach.*, *Mur-ac.*, *Phos.* en *Sulph.* (aambeien tijdens de menses); *Apis.*, *Nux-m.*, *Spig.* en *Vérat.* (stoelgang & gevoel van flauwvallen; *Crot-t.*, *Dulc.*, *Ox-ac.*, *Petr.*, *Sars.* en *Sulph.* & kleine hoeveelheden ontlasting); *Rhus-t.* en *Lob.* (verdwijnde menstruatie door nat worden van de voeten); *Agar.* (winterhanden/voeten); *Calc.* en *Sulph.* (vertigo; Puls. bij omhoog kijken, *Calc.* bij draaien van het hoofd, *Sulph.* bij omlaag kijken); *Sulph.*, *Merc.* en *Cham.* (< 's nachts in bed); *Sulph.* (bittere smaak & galklachten 's morgens; bittere gevoel voornamelijk waargenomen in het bovenste gedeelte van de borst); *Chin.*, *Dig.*, *Ip.* en *Mosch.* (één hand koud, de andere warm); *Bell.*, *Kali-c.* en *Rhus-t.* (metastasering van de bof » de testikels; » de hersenen, *Bell.* en *Hyos.*); *Acon.* (gevolgen van kouvatten, koorts; *Acon.* heeft hevige dorst en een kwellende angst); *Bov.* en *Ham.* (tussentijdse bloedingen); *Bell.* (klachten na haren knippen); *Bry.* (> liggen op de pijnlijke kant); *Zinc.* (wisselende lichaamstemperatuur; *Zinc.* hoge koorts door nerveuze stoornissen); *Cycl.* (nauw verwant in vele opzichten; *Cycl.* heeft echter een sterke menstruatie, < zitten en > lopen, terwijl bij Puls. het bloedverlies overdag < is [*Kreos.* < liggen]; bovendien is *Cycl.* < buiten); *Nux-v.* (in velerlei opzichten elkaars antidoten, hoewel ze elkaar goed volgen; Puls. > liggen op de rug, < draaien op links of rechts; *Nux-v.* < liggen op de rug, > draaien op links of rechts); Δ *Pen.* (vaak geïndiceerd na Puls. in een later stadium van neusverkoudheid); *Joanesia asoca* (amenorrhoe; menorrhagie, heeft een krachtige werking op de vrouwelijke geslachtsorganen; buikpijn); *Atriplex hortensis* (Tuinmelde; baarmoederklachten, amenorrhoe; hysterie, koud gevoel tussen de schouders, afkeer van warm voedsel, behoefte aan eigenaardig voedsel, hartkloppingen, slapeloosheid); *Puls-n.* (identieke verschijnselen); *Pimenta* (Pimentboom; halfzijdige neuralgieën, lichaamsdelen koud en warm); *Anagyris* (hoofdpijn, amenorrhoe); • *Cimic.*; *Kali-s.*; *Nat-s.*

Verenigbaar: *Ars.*; *Bry.*; *Bell.*; *Ign.*; *Kali-bi.*; *Lyc.*; *Nux-v.*; *Phos.*; *Rhus-t.*; *Sep.*; *Sulph.* Complementair: *Lyc.*; *Sul-ac.*; *Arg-n.* (als *Arg-n.* niet werkt, geef Puls.; *Arg-n.* volgt na Puls. bij oogontsteking); *Stann.* (*Stann.* heeft een te vroege en te sterke menstruatie); • *Ars.*; *Kali-bi.*; *Sil.*; *Zinc.* Antidoten: *Cham.* (*Cham.* en Puls. antidoteren elkaar en volgen goed na elkaar; als een van beide een te sterke werking heeft, zal de ander veelal de ongunstige effecten neutraliseren en de gunstige voortzetten); *Coff.*; *Ign.*; *Nux-v.* (Teste voegt hier *Sulph.* aan toe, en merkt op dat als het onjuiste gebruik van Puls. tot luchtwegklachten heeft geleid, *Calc-p.* zijn beste antidote is

gebleken). *Antidoteert*: *Chin.*; *Chin-s.*; *Ferr* (bij chlorotische meisjes die klachten hebben gekregen door een overmatig gebruik van ijzer bewijst Puls. voortreffelijke diensten); *Mag-c.*; *Sulph.*; *Sul-ac.*; *Bell.*; *Cham.*; *Coff.*; *Colch.*; *Lyc.*; *Plat.*; *Gels.*; *Stram.*; *Sabad.*; *Ant-t.*; whiskey; giftige paddestoelen; kwikzilverdampen; koperdampen; @ kinine.

Oorzaken – Kouvatten/afkoeling. Nat worden van de voeten. Eten van: varkensvlees; vet voedsel; gebak; ijs; alles door elkaar. Onweer. Thee. • ONDERDRUKKING: van otorroe; menstruatie; kraamvloed; borstvoeding; etc.

PYROGENIUM (Extract uit geautolyseerd vlees)

Karakteristieken – Dit geneesmiddel werd geïntroduceerd door een groep Engelse homoeopaten, en bereid door potentiëring van rottend mager rundvlees dat twee weken in de zon had gestaan. Met dit preparaat zijn de geneesmiddelproeven gedaan en is het grootste deel van de klinische ervaringen verkregen. Nadien heeft dr. Swan nog proefnemingen gedaan met de gepotentieerde etter en het aldus verkregen geneesmiddel klinisch toegepast. Niettemin bleken tussen beide preparaten weinig of geen verschillen te bestaan.

Pyrogenium is het hoofdmiddel bij *sepsis*, & grote rusteloosheid. “Bij septische koortsen, in het bijzonder kraamvrouwenkoorts, heeft Pyrogenium aangetoond van grote waarde te zijn als een homoeopathisch dynamisch antisepticum” (H.C. Allen). Hectische koorts, tyfeuze koortsen, buiktyfus, ptomainevergiftiging, difterie, wondsepsis, rioolgasvergiftiging, chronische malaria, de nasleep van miskramen, ziekte-toestanden die allemaal op een bepaald moment symptomen kunnen vertonen die om dit unieke geneesmiddel vragen (• klachten waarbij het best geïndiceerde geneesmiddel geen reactie of slechts tijdelijk verlichting geeft, met name bij latente pyogene ziekteprocessen). *Alle uitscheidingen zijn afschuwelijk stinkend* – menstruatie, kraamvloed, diarree, braaksel, transpiratie, adem, etc. Hevige pijn en hevig branden in abscessen. Chronische klachten die terug te voeren zijn op een toestand van sepsis. Dreigende hartinsufficiëntie bij zymotische en septische koortsen. Influenza, tyfeuze verschijnselen. • *Sepsis* & BLOEDAFBRAAK, *verzwakking van het hart* en *spierzwakte*. *Zeurende pijn*, BEURS, GEKNEUSD GEVOEL en *uitputting*, desondanks rusteloosheid. *Roserode strepen*; lymfangitis. *Pijnlijke botten*. *Abscessen*; recidiverend.

Psyche – Vol angsten en krankzinnige veronderstellingen. Spraakzaam; • denkt en praat sneller dan ooit tevoren. Inbeelding steenrijk te zijn. *Rusteloos*. Gewaarwording talrijke armen en benen te hebben; • het gehele bed te beslaan. Weet niet of hij droomt in zijn slaap of droomt terwijl hij wakker is. • Geestelijk actief; maakt toespraken en schrijft artikelen gedurende de nacht. Gevoel uit twee personen te bestaan, als hij op de ene kant ligt is hij de een en als hij zich op de andere kant draait de ander. *Gevoelig*, bezorgd; verward. Bed lijkt te hard. Praat of fluistert in zichzelf; in de slaap.

Hoofd – Pijnloos bonzen. Barstende hoofdpijn & rusteloosheid. • Hevige kloppende hoofdpijn > strakke band om het hoofd. Rolt het hoofd heen en weer. Gevoel van een kapje op het hoofd. Koud zweet op het voorhoofd.

Ogen – • Zere oogballen (links) < omhoogkijken en bewegen van de ogen. Lichtschuwheid.

Oren – • Rood; koud. Geluiden als van een klok.

Neus – Neusvleugelen (*Lyc.*; *Phos.*). • Koude neus. Walgt van zijn eigen lichaamsgeur. Hand buiten de dekens = niezen.

Gezicht – • Koortsblossen op de wangen om 3–4 uur 's middags; aanhoudend tot middernacht; daarna grote druppels koud zweet op het gezicht.

Mond – Tong rood en *droog*, schoon, gebarsten, glad, alsof gelakt. Afschuwelijke smaak in de mond. Afgrijpselijk stinkende adem. • Vuurrode tong; bruine streep over het midden; grote, weke tong. Zoetige smaak.

Keel – Droge keel, bemoeilijkte articulatie. • Difterie & buitensporige stank.

Maag – Misselijkheid en braken. Braaksel als koffiedrab. Overgeven van water, zodra water warm wordt in de maag. • Overgeven; hardnekkig; stinkend, faecaal, & geïmpacteerd of verstopte darmen. Misselijkheid > heel warme dranken. Hevige dorst naar kleine beetjes koud vocht, maar het minste vocht wordt onmiddellijk overgegeven.

Buik – Opgeblazen buik; beurse, snijdende pijn.

Rectum – Ondraaglijke tenesmi van zowel blaas als rectum. Diarree; afschuwelijk stinkend, bruinzwart, pijnloos, onwillekeurig. Constipatie, & complete inertie van het rectum (*Op.*); hardnekkige constipatie door geïmpacteerd ontlasting. Ontlasting volumineus, zwart, kadaverachtige geur, of kleine, zwarte balletjes.

Urinewegen – • Kleverig, rood, kalkachtig sediment. Plast twee keer op een dag; geringe hoeveelheden urine. Aandrang tot urinelozing voor koorts. Heldere urine, als water.

Mannelijke geslachtsorganen – • Slap omlaaghangend scrotum; scrotum ziet er dun uit en voelt ook zo.

Vrouwelijke geslachtsorganen – Puerperale peritonitis, & extreme stank. Sepsis na een miskraam. Afschuwelijk stinkende menstruatie. Bloedingen uit de baarmoeder. Koorts tijdens elke menstruatieperiode, voortkomend uit een latente ontsteking in het bekken. *Septische puerperale infectie*. Cellulitis. Exsudatie & ontstekingsverschijnselen. Postoperatieve gevallen, & snel uitbreidende sepsis. • Uitzakking van de baarmoeder > vasthouden van het hoofd en persen, ∞ als tijdens een bevalling. Onderdrukte kraamvloed, gevolgd door koorts, koude rillingen en overvloedige, stinkende transpiratie. Pijn in de omgeving van de linker tepel.

Ademhalingsorganen/Borst – • Pijn in de rechter long < hoesten, praten. Verwaarloosde longontsteking. Hoest > zitten, < liggen.

Hart – Vermoeid gevoel in de hartstreek. *Hartkloppingen*. Gevoel alsof het hart te vol is; • groter. Hoort voortdurend haar hart slaan. Abnormaal snelle pols, *niet in verhouding tot de lichaamstemperatuur (koorts)*; • of andersom. Is zich bewust van